KATALLANI GJEN MOTRËN NË KATALONJË

Dramë për teatër kukullash në dy akte

Autor: Flamur Buçpapaj

Kjo dramë zhvillohet në një udhëtim plot aventura, mister, humor dhe emocione. Katallani niset për të gjetur motrën e humbur, kalon nëpër vende të panjohura, përballet me pengesa dhe takon personazhe që do ta ndihmojnë ose do të përpiqen ta ndalojnë.

Mesazhi i veprës është se dashuria familjare, guximi, besimi dhe këmbëngulja mund të kapërcejnë largësinë dhe vështirësitë.

Personazhet

Katallani – personazhi kryesor, i guximshëm, zemërmirë dhe këmbëngulës.

Elena – motra e Katallanit, e cila jeton larg familjes.

Dhelpra – dinake, mashtruese dhe plot dredhi.

Ariu – i fuqishëm, por me zemër të mirë.

Lepurushi – i shpejtë, gazmor dhe besnik.

Bufi i Urtë – ruan sekretin e medaljonit.

Plaka Katalanase – grua e moshuar që ndihmon Katallanin.

Rojtari i urës – i vë udhëtarit tri prova.

Fshatarët katalanas – personazhe që ndihmojnë në zbulimin e së vërtetës.

KATALLANI GJEN MOTRËN NË KATALONJË

Dramë për teatër kukullash në dy akte

Autor: Flamur Buçpapaj

AKTI I PARË

Skena 1 – Në pyllin e vjetër

Skena paraqet një pyll me pemë të larta, lule shumëngjyrëshe dhe një shteg që humbet pas kodrave. Në sd dëgjohen zogjtë. Katallani hyn ngadalë, mban një trastë në shpinë dhe shikon përreth.

KATALLANI:Sa i madh qenka ky pyll! Njeriu mund të humbasë edhe sikur ta njohë çdo pemë. Por unë nuk kam ardhur këtu për të shëtitur. Kam një mision që nuk mund ta braktis.

Motra ime, Elena, është larg. Nuk e di ku ndodhet, nuk e di nëse është e lumtur dhe as nëse i kujtohet shtëpia jonë. Por unë do ta gjej!

Katallani uli kokën dhe lotët i rridhnin mbi fytyrën e ashpër. Zëri i tij dridhej nga dhimbja.

— Motra ime, Elena, është larg. Nuk e di ku ndodhet, nuk e di nëse është e lumtur dhe as nëse i kujtohet shtëpia jonë. Por unë do ta gjej! Betohem se do ta gjej, edhe sikur të më duhet të përshkoj gjithë botën!

Ai ndaloi për një çast, mori frymë thellë dhe vazhdoi:

— Ajio ishte jetimja,që mezi kisha shpëtuar nga vajza e mbretit. Nuk e dija se ajo vajzë e bukur dhe e vuajtur ishte motra ime. As ajo nuk e dinte se unë isha vëllai i saj. Sa e tmerrshme është kjo jetë! Kemi qenë kaq pranë njëri-tjetrit dhe nuk e kemi njohur gjakun tonë. E mjera Elena, sa shumë paska vuajtur!

Katallani shpërtheu në lot. Por dhimbja e tij shpejt u shndërrua në zemërim. Ai fshiu sytë, u ngrit në këmbë dhe iu drejtua armiqve:

— Tani mjaft! Nuk do t'ju lejoj të shkatërroni më jetë të pafajshme. Do të gjej motrën time dhe do të çliroj të gjithë ata që mbahen robër!

Pastaj u kthye nga kazani i madh, ku përgatitej zjarri përvëlues. Flakët ngriheshin drejt qiellit, ndërsa tymi i zi mbulonte pyllin.

Katallani mori armën e tij, përgatiti zjarrin përvëlues dhe u bë gati për sulmin vendimtar kundër armiqve.

— Për Elenën! Për familjen time! Për të gjithë të pafajshmit! — bërtiti ai.Dhe pylli u drodh nga britma e tij. Katallani nuk do të ndalej derisa të gjente motrën dhe të përballej me mbretërinë e së keqes.

Katallani ishte një krijesë gjigante, rreth tre metra i gjatë, me trup të fuqishëm dhe pamje të frikshme. Ishte i veshur me një jeleku të trashë prej gëzofi, që i mbulonte gjoksin dhe shpatullat, ndërsa mbante pantallona ngjyrë kafe dhe këpucë të zeza të rënda. Flokët dhe fytyra e tij e egër i jepnin një pamje pothuajse të mbinatyrshme.Nga goja i dilte zjarr. Kur zemërohej, flakët shpërthenin mes dhëmbëve dhe ndriçonin errësirën përreth. Fryma e tij ishte aq e nxehtë, sa degët e thata kërcisnin dhe toka përpara tij mbushej me tym.

Megjithatë, pas asaj pamjeje të tmerrshme fshihej një zemër e plagosur. Katallani qante për motrën e humbur, Elenën, dhe vetëm mendimi për ta gjetur i jepte forcë të vazhdonte luftën.

Nga pas një peme del Lepurushi, i cili kërcen dhe ndalet përpara Katallanit.

LEPURUSHI

Lepurushi ishte një kafshë e vogël, me lesh ngjyrë kafe, veshë të gjatë dhe sy të zgjuar. Ishte veshur me një ngjyrë të kaftë Ishte I vogël,poorë që i jepte një

pamje gazmore. Ishte shumë humorist, por edhe tepër frikacak. Në pyll kishte shumë kafshë grabitqare dhe ai kishte frikë se mos bëhej pre e ndonjërës prej tyre. Prandaj kishte zgjedhur të kërkonte miqësinë e Katallanit, krijesës më të fuqishme dhe më të frikshme të pyllit.

Një ditë, duke parë Katallanin që ecte mes pemëve gjigante, me jelekun e trashë prej gëzofi, pantallonat kafe dhe këpucët e zeza, lepuri iu afrua me kujdes. Katallani ishte rreth tre metra i gjatë dhe nga goja i dilnin flakë të kuqe sa herë zemërohej.

Lepurushi, duke u përpjekur të dukej i guximshëm, i foli:

— Përshëndetje, krijesë e madhe! Ku shkon kështu, o Katallan? Mos vallë po ndjek ndonjë thesar? Apo ke ndër mend të djegësh gjithë pyllin me atë zjarrin që të del nga goja?

Katallani ndaloi, ktheu kokën ngadalë dhe e pa me sytë e tij të mëdhenj.

— Kush je ti, o veshgjatë? — gjëmoi ai.

Lepurushi u drodh, por nuk e humbi humorin.

— Unë jam Lepurushi, zotëria im! Nuk jam ndonjë kafshë e rrezikshme. Madje, po të duash, mund të të tregoj rrugët e pyllit. Vetëm një gjë të lutem: mos më ha! Jam shumë i vogël dhe nuk ia vlen të ndezësh zjarr për mua!Katallani shpërtheu në një të qeshur të fuqishme. Nga goja i doli një flakë e vogël, që ndriçoi trungjet e pemëve.

— Ha-ha-ha! Mos ki frikë, o Lepurush! Unë nuk ha miqtë e mi.

Lepurushi mori frymë i lehtësuar.

— Atëherë, Katallan, nga sot jam miku yt! Por kam një kusht: kur të zemërohesh, mos fryj zjarr në drejtimin tim!

Dhe kështu, mes frikës, humorit dhe çudirave të pyllit, nisi miqësia e pazakontë midis gjigantit Katallan dhe Lepurushit veshgjatë.

KATALLANI:

Po kërkoj një thesar, por jo prej ari.

LEPURUSHI:

Atëherë çfarë thesari qenka?

KATALLANI:

Motra ime. Ajo është më e çmuar se të gjitha pasuritë e botës.

LEPURUSHI:

Kjo është një punë e madhe! Dhe ku do ta kërkosh?

KATALLANI:

Kam dëgjuar se mund të jetë në Katalonjë, pranë Barcelonës. Por rruga është e gjatë dhe unë nuk i njoh ato vende.

LEPURUSHI:

Barcelona? Katalonja? Uau! Atje flasin një gjuhë tjetër, hanë ushqime të çuditshme dhe, me sa kam dëgjuar, deti është aq i madh sa nuk i sheh fundin!

KATALLANI:

Nuk më tremb as deti, as rruga. Më tremb vetëm mendimi se mund të mos e gjej.
KATALLANI:

— Nuk më tremb as deti, as rruga, as malet e larta. Nuk më tremb asnjë mbret dhe asnjë ushtri. Më tremb vetëm një mendim: mos vallë nuk do ta gjej kurrë motrën time!

Unë jam Katallani! Ai që mundi divat e maleve, që çau shkëmbinjtë me duart e tij dhe që u përball me mbretin dhe vajzën e tij. Ata sulmonin një jetime të pafuqishme dhe silleshin keq me të. Unë u dola përpara dhe e mbrojta. Luftova kundër tyre, pa e ditur se ajo vajzë ishte motra ime.

Katallani uli kokën dhe dy lot të mëdhenj i rrodhën nëpër faqet e tij.

— Nuk e dija se ajo ishte motra ime! Nuk e dija se po mbroja gjakun tim, njeriun që kisha kërkuar gjithë jetën. Por bëra një gjë të mirë: e mbrojta, e shpëtova dhe e ndihmova. E kam dashur shumë që nga ai çast, pa e ditur se kush ishte.

Ai shtrëngoi grushtat dhe vështroi larg, përtej pyllit.

— Tani ajo duhet të jetë e pasur, ndoshta jeton në një pallat, ndoshta ka gjithçka që i nevojitet. Por unë nuk dua pasurinë e saj. Dua vetëm ta përqafoj dhe t'i them: Elena, unë jam vëllai yt! Nuk je më vetëm!

Lepurushi, që deri atëherë kishte bërë shaka, heshti. Për herë të parë, nuk gjeti asnjë fjalë humoristike për të thënë.

Katallani vazhdoi rrugën, ndërsa nga goja i dilte një re e vogël tymi. Gjiganti i frikshëm kishte një zemër të butë dhe një dhimbje që asnjë fuqi në botë nuk mund ta shuante.

LEPURUSHI:

Atëherë do të vij edhe unë!

KATALLANI:

Ti? Po je kaq i vogël!

LEPURUSHI:

. ### LEPURUSHI:

— Jam i vogël në trup, por i madh në zemër! Për më tepër, vrapoj më shpejt se të gjithë kafshët e pyllit. Nëse na ndjek ndonjë rrezik, unë mund të lajmëroj të tjerët para se ai të na afrohet.

Lepurushi drejtoi veshët e gjatë dhe vazhdoi me krenari:

— Unë kam shumë miq, Katallan! Kam dhelprën kafe, që është dinake dhe e zgjuar, por edhe shumë kafshë të tjera të vogla. Janë të gjitha të shpejta, të mençura dhe e njohin pyllin pëllëmbë për pëllëmbë. Mund të të ndihmojmë të gjesh motrën tënde, Elenën. Ne dimë shtigje që nuk i njeh askush, shpella të fshehta dhe rrugë që të çojnë përtej maleve.

Pastaj Lepurushi u afrua me kujdes, u ul në gjunjë përpara Katallanit të madh dhe ngriti kokën për ta parë në sy.

— Tani vendos ti, o Katallan i madh! A do të më marrësh me vete si mik dhe bashkudhëtar, apo do të më lësh këtu në pyll? Unë jam i vogël, por besnikërinë time nuk e mat dot me madhësinë e trupit!

Lepurushi priti përgjigjen, duke lëvizur veshët e gjatë nga padurimi.

— Hë, çfarë thua? Po apo jo? Mos më lër të pres deri nesër, se më ftohen këmbët!

Dhe, megjithëse ishte i trembur, në sytë e tij shkëlqente dëshira për të nisur aventurën më të madhe të jetës.

KATALLANI:

KATALLANI, LEPURUSHI DHE DHELPRA KAFE

KATALLANI:

— Mirë, mik i vogël! Së bashku do të jemi më të fortë. Ti do të jesh sytë dhe veshët e mi në pyll, ndërsa unë do të jem krahu yt i fortë. Askush nuk do të na ndalojë derisa të gjejmë Elenën!

Të dy u nisën nëpër një shteg të ngushtë, mes pemëve të larta dhe shkurreve të dendura. Katallani ecte me hapa të rëndë, ndërsa Lepurushi kërcente para tij, duke tundur veshët e gjatë.

Papritur, nga shkurret u dëgjua një e qeshur e hollë:

— Hi-hi-hi! Po kush qenka ky shoku yt, o Lepurush?

Nga mes shkurreve doli Dhelpra Kafe. Ishte një dhelpër bukuroshe, me gëzof të butë ngjyrë kafe, bisht të gjatë e të dendur dhe sy të shkathët. Ajo e njihte mirë Lepurushin dhe shpesh e ngacmonte për frikën që kishte nga kafshët e pyllit.

DHELPRA:

— Ooo, veshgjatë! Me kë je shoqëruar kështu? Mos je çmendur fare? Me këtë përbindësh gjigant? Po ti je kaq i vogël, sa mund të të hajë me një kafshatë! Ik vrap, sa ke kohë! Hajadé, zhduku nga këtu!

LEPURUSHI:

— Moj bukuroshe, mos u nxito me fjalët! Ky është miku ynë i madh, Katallani. Ai nuk ha miqtë e vet. Përkundrazi, na duhet ndihma jote. Duam të gjejmë motrën e tij, Elenën, e cila është larg dhe nuk dihet ku ndodhet.

DHELPRA:

— Çfarë the? Të kërkojmë një motër të humbur? Po ku e di unë se ku është? Dhe pse duhet të merrem unë me këtë punë?

LEPURUSHI:

— Sepse ti je më e zgjuara e pyllit, moj Dhelpër! Ti njeh çdo shteg, çdo shpellë dhe çdo vend të fshehtë. Për më tepër, nuk je aq e keqe sa hiqesh!

DHELPRA (duke qeshur dhe duke rregulluar bishtin):

— Hëm! Ti di të bësh lajka, o Lepurush! Po mirë, le të dëgjojmë çfarë ka për të thënë miku yt i madh.

KATALLANI:

— Mirë se të gjeta, Dhelpër e bukur! Nuk kërkoj pasuri dhe as mbretëri. Kërkoj

vetëm motrën time, Elenën. Nëse më ndihmoni ta gjej, do të keni një mik besnik për gjithë jetën.

Dhelpra e pa Katallanin nga koka te këmbët. Për një çast u tremb kur pa flakën e vogël që i doli nga goja, por pastaj buzëqeshi.

DHELPRA:

— Epo, Katallan i madh, më duket se kjo aventurë do të jetë shumë më interesante nga sa mendoja! Por kam një kusht: gjatë rrugës nuk do të më djegësh bishtin!

Lepurushi shpërtheu në të qeshura.

— Ha-ha-ha! Mos ki merak, moj bukuroshe! Bishtin do ta ruajmë si thesarin e mbretërisë!

Dhe kështu, tre miqtë e pazakontë vazhduan udhëtimin nëpër pyll, pa e ditur se përpara tyre i priste një aventurë e madhe.

KATALLANI:

Ky medaljon nuk është për shitje. Është kujtimi i familjes sime.

KATALLANI: MEDALJONI I FAMILJES

Katallani ndaloi përpara dy miqve të tij dhe nxori nga gjoksi një medaljon të vjetër, të cilin e mbante gjithmonë të varur në qafë. Ishte prej ari, pak i nxirë nga koha, por ende ruante një shkëlqim të veçantë.

KATALLANI:

— Ky medaljon nuk është për shitje. Është kujtimi i familjes sime. Ai është gjithçka që më ka mbetur nga prindërit dhe nga fëmijëria ime. Medaljoni ka dy gjysma. Njërën e mbaj unë, ndërsa gjysmën tjetër duhet ta ketë Elena, motra ime.

Ai e shtrëngoi fort medaljonin në pëllëmbën e madhe dhe vazhdoi me zë të dridhur:

— Elena është motra ime e vogël, një jetime që ka vuajtur shumë. Tani e di se ajo është gjallë, por nuk e di ku ndodhet. Duhet ta gjejmë patjetër! Kur t'i bashkojmë të dy gjysmat e medaljonit, do të kemi kujtimin e plotë të familjes sonë.

Katallani ngriti kokën. Sytë i shkëlqenin nga zemërimi dhe dhimbja.

— Po ju them diçka, miqtë e mi: nëse nuk e gjej Elenën dhe nëse dikush i ka bërë keq, nuk do të lë gur mbi gur! Do ta djeg çdo vend ku mbretëron padrejtësia! Por unë nuk dua të bëj keq pa arsye. Dua të shpëtoj motrën time!

Pastaj iu drejtua Lepurushit dhe Dhelprës:— Ju lutem, ndihmoëni! Thërrisni të gjithë miqtë e vegjël të pyllit. Minjtë, ketrat, iriqët, zogjtë dhe çdo kafshë që njeh shtigjet e fshehta. Le të kërkojmë në çdo shpellë, në çdo kështjellë dhe në çdo pyll. Dikush duhet ta ketë parë Elenën!

LEPURUSHI:

— Mos u mërzit, Katallan! Do t'i mbledh të gjithë miqtë. Ne jemi të vegjël, por kur bashkohemi, bëhemi një ushtri e tërë!

DHELPRA:

— Edhe unë do të ndihmoj! Njoh shumë vende të fshehta dhe kam miq në të gjithë pyllin. Elena nuk do të mbetet e humbur përgjithmonë!

Dhe kështu filloi kërkimi i madh për Elenën, vajzën e humbur të familjes së Katallanit.

DHELPRA KAFE DHE PREMTIMI I KATALLANIT

DHELPRA:

— Jam e nderuar, o Katallan i madh! Do të takoj këdo në pyll dhe do të kërkoj edhe miqtë e mi në qytet. Unë njoh shumë kafshë dhe kam miq pothuajse kudo. Por, para se të nisem, dua të bëjmë një marrëveshje!

Dhelpra ndaloi, ngriti kokën dhe tundi bishtin e saj të gjatë ngjyrë kafe.

— Kam dëgjuar se ti prodhon ar sa herë që del jashtë. Prandaj dua një thes me florinj si shpërblim për punën time. Nuk mund të lodhem kot duke kërkuar nëpër pyje e qytete!

Katallani e vështroi Lepurushin me inat, pastaj ktheu sytë nga Dhelpra.

KATALLANI:

— E di që je dinake, moj Dhelpër! E di edhe që të pëlqen ari më shumë se çdo gjë tjetër. Por më ndihmo të gjej motrën time dhe do të të jap flori sa të duash. Unë e prodhoj vetë arin, nuk kam nevojë ta vjedh apo ta kërkoj te të tjerët. Por tani më duhet ndihma jote!

Dhelpra, e cila deri atë çast kishte qenë e mërzitur, sapo dëgjoi fjalën flori, ndryshoi menjëherë fytyrë. Sytë iu ndriçuan, buzëqeshja iu kthye dhe filloi të tundte bishtin e saj të bukur.

DHELPRA:

— Uuuurraaa! Katallani qenka vërtet i madh! Atëherë, mos u shqetëso fare! Do ta gjejmë motrën tënde, edhe sikur të na duhet të shkojmë në fund të botës! Do të mbledh të gjithë miqtë e mi, në pyll dhe në qytet. Asnjë shteg nuk do të mbetet pa kontrolluar!

LEPURUSHI (duke qeshur):

— Ha-ha-ha! Moj Dhelpër, ti ndryshon më shpejt se era! Pak më parë doje të ikje nga Katallani, tani nuk të ndahet bishti nga gëzimi!

DHELPRA:

— Hesht, o veshgjatë! Ti nuk merr vesh nga biznesi! Një dhelpër duhet të mendojë edhe për të ardhmen!

Katallani qeshi me zë të madh. Nga goja i doli një flakë e vogël, që ndriçoi pyllin.

— Mirë, miqtë e mi! Tani le të nisemi. Elena na pret!

Dhe të tre u nisën drejt qytetit, ku i priste një rrugë e re.

KATALLANI:

As mua. Duhet të jemi të kujdesshëm. Jo kushdo që na buzëqesh është miku ynë.

Drita zbehet.

Skena 2 – Ura e Tri Gjëegjëzave

Në skenë shfaqet një urë e vjetër prej druri mbi një përrua. Në anën tjetër qëndron Rojtari i Urës, me një shkop të gj

atë në dorë.

ROJTARI:

ROJTARI I PYLLIT DHE TRI GJËEGJËZAT

Të tre miqtë vazhdonin udhëtimin nëpër një shteg të ngushtë, i cili të çonte drejt qytetit të madh. Përpara tyre u shfaq një portë e vjetër prej druri, e rrethuar me

gurë të lartë dhe shkurre të dendura. Pranë portës qëndronte një rojtar i çuditshëm, me një kapelë të madhe, mustaqe të gjata dhe një shkop në dorë.

Papritur, ai ngriti shkopin dhe bërtiti:

ROJTARI:

— Ndaluni! Askush nuk kalon pa iu përgjigjur tri gjëegjëzave!

LEPURUSHI:

— Po sikur të mos i dimë? Ne kemi një punë shumë të rëndësishme. Duhet të gjejmë motrën e mikut tonë, Elenën.

ROJTARI:

— Nuk më intereson fare! Këtu rregullat janë rregulla. Nëse nuk dini t'u përgjigjeni gjëegjëzave, do të ktheheni nga keni ardhur!

DHELPRA:

— O zotëri rojtar, mos u bëj kaq i ashpër! Ne jemi udhëtarë paqësorë. Unë jam Dhelpra Kafe, shumë e njohur në këto anë. Kam miq në pyll dhe në qytet. Me siguri mund të gjejmë një marrëveshje!

ROJTARI:

— Nuk më duhen miqtë e tu dhe as florinjtë e tu! Këtu kalojnë vetëm ata që kanë mend në kokë. Le të shohim nëse jeni vërtet aq të zgjuar sa hiqeni!

KATALLANI:

— Mirë, rojtar! Na thuaj gjëegjëzat. Nuk kemi frikë nga sprovat. Por mbaje mend: ne nuk do të kthehemi pa gjetur Elenën!

Rojtari buzëqeshi me dinakëri, ngriti tre gishta dhe tha:

— Atëherë, dëgjoni me kujdes! E para është më e lehta, por dy të tjerat do t'ju vënë në provë!

ROJTARI – GJËEGJËZA E PARË:

— Çfarë ka katër këmbë në mëngjes, dy këmbë në mesditë dhe tri këmbë në mbrëmje?

Lepurushi hapi sytë i habitur, Dhelpra filloi të kruante kokën, ndërsa Katallani uli kokën për të menduar.Por a do të arrinin tre miqtë ta kalonin portën e rojtarit? Dhe çfarë sekreti fshihej pas dy gjëegjëzave të tjera?

KATALLANI:

Pyeti, plak i nderuar. Ne do të përpiqemi të përgjigjemi.

ROJTARI E para: Çfarë bëhet më e madhe kur ndahet me të tjerët?

LEPURUSHI:

Një karotë? Nëse e ndaj me shokët, bëhet shumë karota të vogla!

ROJTARI:

Jo, lepurush i nxituar!

KATALLANI:

Dashuria. Sa më shumë e ndan me të tjerët, aq më shumë rritet.

ROJTARI:

Përgjigje e saktë! E dyta: Çfarë të udhëheq në errësirë, edhe kur nuk ke një llambë?

LEPURUSHI:

Një xixëllonjë?

KATALLANI:

Shpresa. Kur beson se do ta gjesh rrugën, nuk dorëzohesh përpara vështirësive.

ROJTARI:

Edhe kjo është e saktë. Tani gjëegjëza e fundit: Çfarë nuk mund të fitohet me forcë, por vetëm me zemër?

LEPURUSHI:

Një tortë e madhe?

ROJTARI:

Jo!

KATALLANI:

Besimi. Askush nuk mund të na detyrojë të besojmë. Besimi fitohet me vepra të mira dhe me të vërtetën.

Rojtari buzëqesh dhe ngre shkopin.

ROJTARI:

Kaloni! Ke treguar se nuk udhëton vetëm me këmbë, por edhe me mendje e zemër.

KATALLANI:

Faleminderit! A mund të na tregosh se nga duhet të shkojmë?

ROJTARI:

Ndiqni shtegun drejt maleve. Atje do të gjeni Bufin e Urtë. Ai mund t'ju ndihmojë të kuptoni sekretin e medaljonit.dmth motrën tënde katallan

LEPURUSHI:

Më në fund, një lajm i mirë!

Të dy kalojnë urën dhe vazhdojnë udhëtimin.

Skena 3 – Sekreti i medaljonit

Në një lis të madh, mbi një degë të ulët, qëndron Bufi i Urtë. Në skenë ka hënë të madhe dhe yje të ndritshëm.

BUFI I URTË:

BUFI I URTË

Bufi ishte një zog i madh, me pupla ngjyrë hiri, sy të mëdhenj e të rrumbullakët dhe sqep të fortë. Kishte krahë të gjerë dhe një pamje serioze. Ishte ndër zogjtë më të zgjuar të pyllit. Njihte të gjitha gjëegjëzat, dinte historitë e vjetra dhe mbante mend çdo ngjarje që kishte ndodhur në pyll.

Bufi rrinte zakonisht mbi degët e larta të lisave, prej nga vëzhgonte gjithçka që ndodhte poshtë. Kafshët e pyllit e respektonin dhe shpesh shkonin tek ai për të kërkuar këshilla.

Kur dëgjoi se Katallani, Lepurushi dhe Dhelpra kishin mbetur përpara portës së rojtarit, hapi krahët e mëdhenj dhe zbriti ngadalë pranë tyre.

BUFI:

— Huu-huu! Çfarë ndodh këtu, miqtë e mi? Pse jeni ndalur përpara portës? Mos vallë ju ka zënë ndonjë gjëegjëzë?

LEPURUSHI:

— O Bufi i mençur! Rojtari nuk na lë të kalojmë pa zgjidhur tri gjëegjëza. Na ndihmo, se kemi një udhëtim të rëndësishëm!

BUFI:

— Huu-huu! Mos u shqetësoni! Ku ka mendje të zgjuar, ka edhe zgjidhje. Le t'i dëgjojmë gjëegjëzat!

Kush po vjen në pyllin tim në këtë orë?

KATALLANI:

Jam Katallani. Po kërkoj motrën time, Elenën. Më kanë thënë se medaljoni im mund të më ndihmojë të zbuloj rrugën.

Katallani ia tregon medaljonin.

BUFI I URTË:

Ah! Këtë shenjë e njoh. Ylli me tetë cepa është një shenjë e vjetër familjare.

KATALLANI:

Çfarë do të thotë?

BUFI I URTË:

Legjenda thotë se dy pjesë të një kujtimi mund të bashkohen përsëri, edhe kur i ndan një largësi e madhe.

LEPURUSHI:

Mos vallë Elena ka një medaljon të tillë?

BUFI I URTË:

Këtë nuk mund ta di me siguri. Por dikur kam dëgjuar për një vajzë me emrin Elena, e cila jeton në një fshat katalanas, jo shumë larg Barcelonës.

KATALLANI:

Atëherë do të shkoj atje!

BUFI I URTË:

Mos u nxito. Rruga kalon nëpër një luginë ku Dhelpra përpiqet t'i mashtrojë udhëtarët. Mos i beso premtimeve pa prova.

KATALLANI:

Do të kujdesem. Por nuk do të heq dorë.

BUFI I URTË:

Atëherë mbaje mend këtë: një rrugë mund të të çojë te një derë, por vetëm zemra e ndershme mund të të bëjë të mirëpritur brenda saj.

Bufi hap krahët. Dëgjohet një muzikë e qetë dhe drita fiket ngadalë.

. SKENA 4 – DHELPRA NGRIT KURTHIN

Në një shesh të vogël të pyllit, mes lisave të vjetër dhe shkurreve të dendura, Dhelpra Kafe qëndron e vetme. Ajo mban në njërën dorë një hartë të vjetër dhe në tjetrën një çantë të vogël. Shikon herë pas here përreth, për t'u siguruar që askush nuk e dëgjon.

DHELPRA (duke folur me vete):

— Pra, Katallani paska një medaljon që lidhet me familjen e tij. Sa gjë e çmuar! Nëse arrij t'ia marr, mund ta shes si një send të rrallë dhe të bëhem shumë e pasur. Por duhet të jem më e zgjuar se ai. Është gjigant, i fuqishëm dhe nxjerr zjarr nga goja. Nuk mund të përballem drejtpërdrejt me të. Duhet të përdor mendjen!

Ajo hap hartën, e shtrin mbi një trung peme dhe e studion me kujdes.

DHELPRA:

— Hëm! Këtu është shpella e vjetër, këtu kalon përroi dhe këtu ndodhet ura e drunjtë. Nëse e çoj Katallanin në këtë drejtim, mund t'i ngre një kurth. Pastaj do t'ia marr medaljonin pa e kuptuar ai!

Dëgjohen hapa të rëndë. Toka dridhet lehtë. Katallani po afrohet, i shoqëruar nga Lepurushi.

Dhelpra e palos me shpejtësi hartën, e fut në çantë dhe ndryshon menjëherë shprehjen e fytyrës. Buzëqesh me dinakëri.

LEPURUSHI (duke hyrë në skenë):

— Moj Dhelpër! Çfarë po bën këtu e vetme? Pse po flet me vete? Mos po përgatit ndonjë marifet?

DHELPRA (duke qeshur):

— Unë? Jo, jo! Po mendoja për një rrugë të shkurtër që mund të na çojë te motra e Katallanit. Kam dëgjuar se një vajzë e bukur jeton në një kështjellë jo shumë larg këtu.

KATALLANI:

— A e di me siguri se ku ndodhet Elena? Mos më jep shpresa të kota, Dhelpër!

DHELPRA:

— Mos u shqetëso, o Katallan i madh! Unë kam sy që shohin larg dhe veshë që dëgjojnë gjithçka. Më ndiqni dhe do t'ju çoj në vendin ku mund të mësojmë më shumë.

LEPURUSHI (duke e parë me dyshim):

— Hëm! Nuk e di pse, por sot më dukesh pak e çuditshme, moj Dhelpër. Po e fsheh diçka në atë çantë?

DHELPRA:

— Ha-ha-ha! Vetëm disa ushqime për rrugën, o veshgjatë! Ti gjithmonë dyshon kot!

Katallani nuk foli. Ai preku medaljonin që mbante në gjoks dhe vazhdoi ta ndiqte Dhelprën.

KATALLANI:

— Mirë, Dhelpër. Do të të besoj edhe këtë herë. Por medaljoni im nuk duhet të humbasë. Ai është kujtimi i vetëm i familjes sime.

Dhelpra ktheu kokën nga publiku, buzëqeshi fshehurazi dhe pëshpëriti:

DHELPRA:

— Ha-ha-ha! Shumë shpejt do të jetë në duart e mia!

DHELPRA:

Ja ku janë! Tani do t'u tregoj unë një rrugë të shkurtër.

KATALLANI:

Dhelpër, ti përsëri?

DHELPRA:

Mos u zemëro! Kam menduar për sjelljen time. Dua t'ju ndihmoj.

LEPURUSHI:

Kjo qenka e çuditshme. Dhelpra që kërkonte medaljonin tani dëshiron të na ndihmojë!

DHELPRA:

Kam një hartë që tregon rrugën më të shpejtë për në Barcelonë. Mjafton të ma lini medaljonin për pak kohë.

KATALLANI:

Jo. Nëse harta është e vërtetë, mund të na e tregosh pa marrë medaljonin.

DHELPRA:

Ti nuk u beson të tjerëve!

KATALLANI:

Besimi nuk do të thotë të mbyllësh sytë përpara mashtrimit.

Dhelpra përpiqet t'ia rrëmbejë medaljonin, por Lepurushi kërcen përpara dhe e pengon.

LEPURUSHI:

Kapeni, nëse mundeni!

Lepurushi vrapon rreth pemëve. Dhelpra e ndjek, por përplaset me një trung dhe bie.

DHELPRA:

Ah, çfarë fatkeqësie!

KATALLANI:

Nuk duam të të bëjmë keq. Por nuk mund të vazhdosh të mashtrosh njerëzit.

DHELPRA:

Mirë, mirë! Po largohem. Por mos mendoni se rruga juaj do të jetë e lehtë!

Dhelpra ikën. Katallani dhe Lepurushi vazhdojnë rrugën drejt maleve.

LEPURUSHI:

Tani e kuptova pse Bufi na paralajmëroi.

KATALLANI:

Po. Duhet të ecim përpara, por gjithmonë me mendjen hapur.

Perdja mbyllet. Fundi i aktit të parë.

AKTI I DYTË

SKENA 1 – NË KUFI RIN E NJË BOTE TË RE

Drama për fëmijë: «KATALLANI»

Skenografia:

Skena paraqet një shteg malor që zbret drejt një fushe të gjelbër e të gjerë. Në sfond duken shtëpi të vogla fshati me çati të kuqe, mure prej guri dhe dritare prej druri. Përtej tyre shtrihen kodra të buta të mbuluara me ullinj, pemë të larta dhe vreshta.

Në njërën anë të skenës rrjedh një përrua i vogël, ndërsa në anën tjetër duket një urë e vjetër prej guri. Në largësi shfaqet një fshat katalanas, me rrugica të ngushta dhe një kullë të vjetër kishe.

Muzika dhe atmosfera:Dëgjohet muzikë e lehtë tradicionale katalanase, me tinguj kitare dhe instrumentesh popullore. Në sfond dëgjohen cicërimat e zogjve dhe zhurma e ujit të përroit. Drita e skenës është e ngrohtë, si në një mëngjes pranvere.

Pas disa çastesh, nga shtegu malor shfaqet Katallani. Ai është rreth tre metra i gjatë, i veshur me jelek të trashë prej gëzofi, pantallona kafe dhe këpucë të zeza. Nga goja i del herë pas here një flakë e vogël.

Pas tij vijnë Lepurushi dhe Dhelpra Kafe.

LEPURUSHI (duke parë përreth me habi):

— Ooo! Sa vend i bukur! Shikoni sa fusha të gjelbra, sa ullinj dhe sa shtëpi të bukura! Më duket sikur kemi hyrë në një botë tjetër!

DHELPRA:— Këto janë tokat katalanase, o Lepurush! Këtu ka shumë fshatra, qytete dhe njerëz që dinë histori të çuditshme. Ndoshta dikush mund të na tregojë diçka për Elenën.

KATALLANI (duke vështruar horizontin):

— Ndoshta këtu fillon rruga drejt motrës sime. Nuk e di ku ndodhet, por zemra më thotë se jam më pranë saj.

LEPURUSHI:

— Atëherë, përpara! Unë do të vrapoj dhe do të zbuloj çdo shteg. Por, ju lutem, mos ecni shumë shpejt se kam këmbë të vogla!

Dhelpra qesh, ndërsa Katallani ngre kokën dhe lëshon një thirrje të fuqishme që jehon nëpër kodra.

KATALLANI:

— Elena! Vëllai yt po të kërkon!

Muzika katalanase ngrihet gradualisht. Të tre vazhdojnë rrugën drejt fshatit.

Fundi i skenës 1

LEPURUSHI:

Katallan, shiko! Pemët po ndryshojnë, shtëpitë janë ndryshe dhe ajri mban erë deti.

SKENA 2 – TAKIMI ME ARIUN NË KATALONJË

Shtegu malor zbret drejt një fushe të gjelbër në Katalonjë. Në sfond duken shtëpi të vogla me çati të kuqe, ullinj dhe pemë frutore. Dëgjohet muzikë e lehtë

katalanase. Katallani, Lepurushi dhe Dhelpra Kafe vazhdojnë udhëtimin. Të tre duken pak të lodhur.

KATALLANI:

— Duhet të jemi afër Katalonjës. Kemi ardhur nga shumë larg dhe kemi kaluar male, pyje e lumenj. Por nuk do të ndalemi derisa të gjej motrën time, Elenën.

LEPURUSHI:

— O Katallan, kam uri! Sikur të gjenim ndonjë pemë me fruta. Këmbët e mia të vogla nuk po më mbajnë më!

DHELPRA:

— Mos u anko gjithë kohën, o veshgjatë! Shiko përpara, atje duket një fushë e bukur.

Papritur, nga pas disa pemëve shfaqet një Ari i madh, me gëzof ngjyrë kafe dhe një shportë plot me fruta. Ai ecën ngadalë dhe i përshëndet udhëtarët.

ARIU:

— Mirëdita, udhëtarë! Mirë se keni ardhur në këto anë! Pse dukeni kaq të lodhur? Mos vallë keni humbur rrugën?

KATALLANI:— Mirëdita, mik i mirë! Kemi udhëtuar nga vende shumë të largëta. Po kërkoj motrën time, Elenën. Ajo është larguar nga familja kur ishte e vogël dhe nuk e di se ku ndodhet. Kam kaluar male e dete për ta gjetur.

ARIU:

— Oh, sa histori e dhimbshme! Por këtu në Katalonjë ka shumë fshatra dhe njerëz. Ndoshta mund të të ndihmoj. Si duket motra jote?

KATALLANI:

— Është një vajzë e bukur, me zemër të mirë, por ka vuajtur shumë. Ajo duhet të ketë një gjysmë medaljoni, ndërsa gjysmën tjetër e mbaj unë. Kur t'i bashkojmë, do të kuptojmë se jemi vërtet vëlla e motër.

ARIU (duke menduar):

— Hëm! Medaljon, the? Më duket se kam dëgjuar një histori për një vajzë që mban një send të tillë. Por duhet të pyesim edhe banorët e fshatit.

LEPURUSHI:

— Atëherë, na ndihmo, o Ari! Ti je i madh dhe i fortë, ashtu si Katallani. Bashkë mund të kërkojmë më shpejt!

ARIU (duke qeshur):

— Ha-ha-ha! Mirë, do t'ju ndihmoj! Por së pari, hajdeni të hani disa mollë, dardha dhe arra. Askush nuk mund të kërkojë një motër me barkun bosh!

Katallani buzëqeshi për herë të parë pas shumë ditësh.

KATALLANI:

— Faleminderit, mik i mirë! Ndoshta fati na ka sjellë pikërisht këtu, që të gjejmë gjurmët e Elenës.

Ariu u dha fruta miqve dhe të gjithë u ulën nën hijen e një ulliri të madh.

ARIU:

Elena? Në fshatin pranë kodrës jeton një vajzë me atë emër. Ajo ndihmon të moshuarit dhe kujdeset për kopshtin e fshatit.

KATALLANI:

A e njeh mirë?

ARIU:

E kam parë disa herë. Është e sjellshme, por nganjëherë rri e menduar dhe shikon nga rruga, sikur pret dikë.

KATALLANI:

Ndoshta më pret mua!

LEPURUSHI:

Atëherë nuk duhet të humbim asnjë minutë!

ARIUEjani pas meje. Do t'ju tregoj shtegun për në fshat.

Tre personazhet nisen. Në sfond dëgjohen kambanat e një fshati të vogël.

Skena 2 – Takimi me Plakën Katalanase

Në hyrje të fshatit, një plakë katalanase ujit lulet përpara shtëpisë. Katallani dhe shokët e tij afrohen.

KATALLANI:

Mirëdita, zonjë! A mund të na ndihmoni?

PLAKA KATALANASE: Plaka katalanase ishte një grua e moshuar, me fytyrë të rrudhur, por të ëmbël dhe me sy të gjallë e plot mirësi. Kishte flokët e mbuluar me një shami të zezë, të zbukuruar me motive të kuqe dhe lule të vogla.Ajo ishte veshur me një kostum tradicional katalanas. Mbante një bluzë të bardhë me

mëngë të gjata, një jelek të zi dhe një fund të gjatë tradicional, të zbukuruar me motive dhe qëndisma të kuqe. Në bel kishte një përparëse të errët me zbukurime popullore.

Plaka ishte e veshur thjesht, por me shumë hijeshi. Në duar mbante një vaditëse metalike, me të cilën kujdesej për lulet shumëngjyrëshe në oborrin e shtëpisë së saj prej guri.

Ishte një grua e dashur, mikpritëse dhe me përvojë jetësore. Jetonte në një fshat të bukur të Katalonjës, në një shtëpi të vjetër me ballkon druri, dritare të vogla dhe vazo me lule shumëngjyrëshe.

Mirë se erdhët! Ju nuk dukeni si njerëz të këtij vendi. Nga vini?

KATALLANI:

Vij nga larg. Kërkoj motrën time, Elenën. Më kanë thënë se jeton këtu pranë.

Plaka ndalon ujitjen dhe e shikon me vëmendje.

PLAKA KATALANASE:

Elena... Po, e njoh. Është një vajzë e mirë. Por pse e kërkon?

KATALLANI:

Sepse është motra ime. Jemi ndarë prej kohësh dhe dua ta shoh përsëri.

PLAKA KATALANASE:

A ke ndonjë shenjë që mund të vërtetojë fjalët e tua?

Katallani nxjerr medaljonin.

KATALLANI:

Ky medaljon i përket familjes sonë. E mbaj si kujtim dhe shpresoj se ajo do ta njohë.

Plaka e sheh medaljonin dhe emocionohet.

PLAKA KATALANASE:

Këtë shenjë e kam parë edhe më parë. Elena mban një medaljon të ngjashëm, të cilin nuk e ndan kurrë nga vetja.

KATALLANI:

Atëherë është ajo! Ju lutem, më çoni tek ajo!

PLAKA KATALANASE:

Do t'ju shoqëroj. Por duhet të jeni të qetë. Një takim pas shumë vitesh mund të sjellë lot, habi dhe shumë pyetje.

LEPURUSHI:

Lotët nuk na trembin. Mjafton të jenë lot gëzimi!

Plaka buzëqesh dhe të gjithë nisen drejt shtëpisë së Elenës.

. SKENA 3 – ELENA NË KOPSHT

Në skenë shfaqet një kopsht i bukur me trëndafila të kuq, një stol prej druri dhe një pemë limoni plot me fruta të verdha. Në sfond duket shtëpia e vjetër

katalanase, e rrethuar me lule dhe gjelbërim.Elena është ulur në stol. Ajo ishte një vajzë jashtëzakonisht e bukur, me sy të zinj, flokë të gjatë dhe një vello të hollë që

i mbulonte lehtë kokën dhe i ndriçonte bukurinë. Fytyra e saj rrezatonte dashuri, mirësi dhe një trishtim të fshehtë.

Në dorë mbante një medaljon të vjetër, të cilin e vështronte shpesh me mall. Ishte medaljoni që i kishte mbetur nga Katallani, gjiganti që dikur e kishte shpëtuar kur ajo njihej si jetimja e mjerë.

Elena nuk e dinte se ai që e kishte shpëtuar ishte vëllai i saj. As Katallani nuk e dinte atëherë se vajza që kishte mbrojtur ishte motra e tij e humbur.

Ajo e shtrëngonte medaljonin në duar dhe mendonte për njeriun që i kishte dalë në mbrojtje në çastet më të vështira të jetës.

ELENA (duke parë medaljonin dhe duke folur me vete):

— Kush ishte ai njeri i madh që më shpëtoi atë ditë? Pse më duket sikur e kam njohur gjithmonë? Ku ndodhet tani? A do ta shoh përsëri ndonjëherë?

Elena uli kokën dhe një lot i rrëshqiti në faqe. Ajo nuk e dinte se fati po përgatiste takimin më të madh të jetës së

saj: takimin me vëllain e humbur, Katallanin.

ELENA:

Sa herë e shoh këtë medaljon, më duket sikur dëgjoj zërat e familjes sime. Ku janë ata tani? A më kujtojnë? A do të vijë ndonjëherë dita kur do t'i takoj përsëri?

Plaka Katalanase hyn e para.

PLAKA KATALANASE:Elena, bijë, kam një lajm për ty.ELENA:Çfarë ka ndodhur?

PLAKA KATALANASE:

Dikush ka ardhur nga larg për të të takuar.

ELENA:

Kush? A e njoh?

Katallani shfaqet në hyrje të kopshtit. Për disa çaste të dy qëndrojnë pa folur.

KATALLANI:

Elena...

SKENA 3 – TAKIMI I MADH: ELENA NJEH VËLLANË E SAJ

ELENA (duke u ngritur ngadalë nga stoli, me medaljonin në dorë dhe sytë plot habi):

— Kush je ti? Si e di emrin tim? Pse më kërkon? Unë nuk të njoh! Që kur isha e vogël kam jetuar larg familjes sime. Kam qenë jetime, pa nënë e pa baba, pa ditur se kush ishin njerëzit e mi. Kush të ka treguar për mua?

KATALLANI (duke iu afruar me kujdes, me zërin e rëndë që i dridhet nga emocionet):

— Mos ki frikë, Elena! Nuk kam ardhur të të bëj keq. Kam kaluar male, pyje dhe dete për të të gjetur. Kam kërkuar në çdo vend, kam pyetur njerëz e kafshë, por nuk jam dorëzuar kurrë. Kam pasur vetëm një mendim në zemër: të gjej motrën time të humbur.

SKENA 3 – TAKIMI I MADH: ELENA NJEH VËLLANË E SAJ

ELENA (duke u ngritur ngadalë nga stoli, me medaljonin në dorë dhe sytë plot habi):

— Kush je ti? Si e di emrin tim? Pse më kërkon? Unë nuk të njoh! Që kur isha e vogël kam jetuar larg familjes sime. Kam qenë jetime, pa nënë e pa baba, pa ditur se kush ishin njerëzit e mi. Kush të ka treguar për mua?

KATALLANI (duke iu afruar me kujdes, me zërin e rëndë që i dridhet nga emocionet):

— Mos ki frikë, Elena! Nuk kam ardhur të të bëj keq. Kam kaluar male, pyje dhe dete për të të gjetur. Kam kërkuar në çdo vend, kam pyetur njerëz e kafshë, por

nuk jam dorëzuar kurrë. Kam pasur vetëm një mendim në zemër: të gjej motrën time të humbur.

ELENA (e habitur):

— Motrën tënde? Çfarë do të thuash? Pse më shikon kështu? Pse më thërret me emër?

KATALLANI (duke nxjerrë medaljonin nga gjoksi):

— Shikoje këtë medaljon, Elena! E kam mbajtur pranë zemrës që kur isha fëmijë. Ai është kujtimi i vetëm që më ka mbetur nga familja jonë. Edhe ti mban një të tillë. Shiko simbolin! Është i njëjti yll me tetë cepa. Të dy medaljonet janë dy gjysma të së njëjtës kujtesë.

Elena nxjerr medaljonin e saj dhe i afron të dy pjesët. Simbolet përputhen. Ajo mbetet pa fjalë.

ELENA (me zë të dridhur):

— Jo… Nuk mund të jetë e vërtetë! Ky medaljon më ka shoqëruar gjithë jetën. Më thanë se isha jetime. Nuk më treguan kurrë se kisha një vëlla. A do të thotë kjo se ti…?

KATALLANI (me lot në sy):

— Po, Elena! Jam unë, Katallani. Vëllai yt! Ai që dikur të shpëtoi nga duart e mbretit dhe vajzës së tij, pa e ditur se po shpëtonte motrën e vet. Atë ditë të pashë të vuaje dhe zemra nuk më lejoi të të braktisja. Nuk e dija se ti ishe gjaku im. As ti nuk e dije se unë isha vëllai yt.

ELENA (duke qarë):

— Ti… ti je vëllai im? Unë kam kaluar gjithë jetën duke pyetur veten se nga vij, kush ishin prindërit e mi dhe pse mbeta vetëm. Kam qarë shumë net, duke parë këtë medaljon dhe duke shpresuar se një ditë do të zbuloja të vërtetën.

KATALLANI:

— Mjaft më, motra ime! Nuk je më jetime. Nuk je më vetëm. Unë jam këtu dhe nuk do të të braktis kurrë. Do të të mbroj me gjithë fuqinë time.

Elena hidhet në krahët e Katallanit. Ai përkulet për ta përqafuar, ndërsa lotët i rrjedhin mbi mjekrën e gjatë.

ELENA:

— Vëllai im! Më në fund të gjeta! Sa shumë kam pritur për këtë ditë!

KATALLANI:

— Edhe unë, Elena! Të kam kërkuar në çdo cep të botës. Tani medaljoni ynë është bashkuar dhe familja jonë nuk është më e ndarë.

Në këtë çast hyjnë Lepurushi dhe Dhelpra Kafe. Pas tyre shfaqet edhe Ariu, i cili i ka ndihmuar gjatë udhëtimit.

LEPURUSHI (duke fshirë sytë):

— Ooo, sa bukur! Më në fund u gjet motra! Edhe mua më dolën lotët, megjithëse jam lepurush trim!

DHELPRA:

— Kjo është dita më e bukur e gjithë udhëtimit tonë. E thamë se do ta gjenim Elenën!

ARIU:

— Familja është thesari më i madh. As ari, as mbretëritë nuk mund ta zëvendësojnë dashurinë e një motre dhe të një vëllai.

KATALLANI (duke ngritur të dy gjysmat e medaljonit):

— Ky medaljon nuk do të ndahet më kurrë! Ashtu siç nuk do të ndahemi më ne!

KATALLANI (me lot në sy):

— Po, Elena! Jam unë, Katallani. Vëllai yt! Ai që dikur të shpëtoi nga duart e mbretit dhe vajzës së tij, pa e ditur se po shpëtonte motrën e vet. Atë ditë të

pashë të vuaje dhe zemra nuk më lejoi të të braktisja. Nuk e dija se ti ishe gjaku im. As ti nuk e dije se unë isha vëllai yt.

ELENA (duke qarë):

— Ti... ti je vëllai im? Unë kam kaluar gjithë jetën duke pyetur veten se nga vij, kush ishin prindërit e mi dhe pse mbeta vetëm. Kam qarë shumë net, duke parë këtë medaljon dhe duke shpresuar se një ditë do të zbuloja të vërtetën.

KATALLANI:

— Mjaft më, motra ime! Nuk je më jetime. Nuk je më vetëm. Unë jam këtu dhe nuk do të të braktis kurrë. Do të të mbroj me gjithë fuqinë time.

Elena hidhet në krahët e Katallanit. Ai përkulet për ta përqafuar, ndërsa lotët i rrjedhin mbi mjekrën e gjatë.

ELENA:

— Vëllai im! Më në fund të gjeta! Sa shumë kam pritur për këtë ditë!

KATALLANI:

— Edhe unë, Elena! Të kam kërkuar në çdo cep të botës. Tani medaljoni ynë është bashkuar dhe familja jonë nuk është më e ndarë.

Në këtë çast hyjnë Lepurushi dhe Dhelpra Kafe. Pas tyre shfaqet edhe Ariu, i cili i ka ndihmuar gjatë udhëtimit.

LEPURUSHI (duke fshirë sytë):

— Ooo, sa bukur! Më në fund u gjet motra! Edhe mua më dolën lotët, megjithëse jam lepurush trim!

DHELPRA:

— Kjo është dita më e bukur e gjithë udhëtimit tonë. E thamë se do ta gjenim Elenën!

ARIU:

— Familja është thesari më i madh. As ari, as mbretëritë nuk mund ta zëvendësojnë dashurinë e një motre dhe të një vëllai.

KATALLANI (duke ngritur të dy gjysmat e medaljonit):

— Ky medaljon nuk do të ndahet më kurrë! Ashtu siç nuk do

të ndahemi më ne!

MBYLLET SKENA ME MUZIKË TË BUTË DHE EMOCIONUESE.

Dritat zbehen ngadalë, ndërsa Elena dhe Katallani vazhdojnë të përqafohen. Në sfond dëgjohet muzika e ngrohtë katalanase.

Elena ngrihet ngadalë. Të dy afrohen, duke parë medaljonet që mbajnë.

imit

Një vëlla ka gjetur motrën e tij pas një udhëtimi të gjatë.

LEPURUSHI:

Dhe unë kam mësuar se rruga bëhet më e lehtë kur ke shokë të mirë!

BUFI I URTË: Në skenë shfaqet sheshi i fshatit katalanas. Ka flamuj shumëngjyrësh, lule dhe një tryezë me fruta. Fshatarët mblidhen për të festuar takimin e Katallanit me Elenën.

ARIU:

Sot kemi një arsye të veçantë për të festuar!

PLAKA KATALANASE:

Unë ju thashë se shpresa e udhëheq njeriun në errësirë. Por ju vetë e provuat se guximi duhet të shoqërohet me mençuri dhe zemër të mirë.

ELENA:

Dua t'ju falënderoj të gjithëve. Në këtë vend gjeta miq që më ndihmuan dhe sot gjeta përsëri vëllanë tim.

KATALLANI:

Gjatë udhëtimit kuptova se largësia mund t'i ndajë njerëzit, por nuk mund ta fshijë dashurinë që i lidh. Kur njeriu nuk dorëzohet dhe kur të tjerët e ndihmojnë, edhe rruga më e gjatë mund të përfundojë me gëzim.

DHELPRA:

Edhe unë kam mësuar diçka. Dinakëria mund të të sjellë një fitim të vogël, por ndershmëria të fiton miq.

LEPURUSHI:

Atëherë le të festojmë! Por ju lutem, mos i hani të gjitha karotat pa mua!

Të gjithë qeshin. Fillon një valle e gëzueshme. Katallani dhe Elena qëndrojnë në qendër, duke mbajtur së bashku dy medaljonet.

TË GJITHË SË BASHKU:Dashuria na bashkon, miqësia na forcon dhe e vërteta na udhëheq!

SKENA 5 – MBRETI I KEQ SPANJOLL DHE ÇLIRIMI I KATALONJËS

Skenografia:

Në qendër të një fshati të bukur katalanas është ngritur një shesh i madh. Shtëpitë prej guri kanë ballkone me lule, rrugicat janë zbukuruar me flamuj katalanas dhe banorët kanë dalë për të festuar. Elena dhe Katallani janë në qendër të sheshit, të përqafuar pas ribashkimit të tyre. Pranë tyre qëndrojnë Lepurushi, Dhelpra Kafe dhe Ariu.

Dëgjohet muzikë festive katalanase. Banorët këndojnë dhe kërcejnë. Por, megjithëse festojnë, në fytyrat e tyre duket një shqetësim i madh.

ELENA (duke mbajtur dorën e vëllait):

— Vëllai im, Katallan! Nuk mund ta besoj se më në fund jemi bashkë. Kam qenë kaq gjatë vetëm. Tani dua të jetoj e qetë, të kem një shtëpi dhe të mos kem më frikë nga askush.

KATALLANI:

— Motra ime, Elena! Askush nuk do të të prekë më. Për ty kam kaluar male, dete dhe mbretëri. Tani do të jetojmë të lirë.

LEPURUSHI (duke kërcyer):

— Urraaa! Tani kemi edhe motrën, edhe vëllain! Më në fund do të hamë, do të këndojmë dhe nuk do të vrapojmë më nga frika!

DHELPRA KAFE:

— Mos u gëzo kaq shpejt, o veshgjatë! Këtu kemi një problem të madh. Mbreti spanjoll është shumë i keq. Ai nuk i duron njerëzit që kërkojnë lirinë.

ARIU:

— Është e vërtetë. Mbreti ka ushtri dhe roje në çdo qytet. Ai i mban banorët nën frikë. Nëse merr vesh se Katallani është këtu, do të vijë për ta arrestuar.

Papritur, nga fundi i sheshit dëgjohen boritë e ushtrisë. Muzika ndalon. Banorët tremben dhe fillojnë të largohen.

MBËRRITJA E MBRETIT SPANJOLL

Në skenë shfaqet Mbreti Spanjoll, i veshur me një mantel të gjatë të kuq, kurorë të artë dhe çizme të zeza. Pas

tij marshojnë ushtarët me shpata dhe heshta.

MBRETI SPANJOLL (duke bërtitur):

— Ndaloni festimet! Kush ju dha leje të mblidheni në këtë shesh? Kush është ky gjigant që ka ardhur në tokat e mia? Kam dëgjuar se quhet Katallan dhe se po nxit njerëzit kundër kurorës sime!

KATALLANI (duke dalë përpara):

— Unë jam Katallani! Nuk kam ardhur të të marr fronin. Kam ardhur të gjej motrën time, Elenën, dhe ta shpëtoj nga vuajtjet. Por ti, o mbret, pse i mban këta njerëz nën frikë? Pse nuk i lejon të jetojnë të lirë?

MBRETI:

— Hesht, përbindësh! Unë jam mbreti i këtyre tokave! Këtu vendos unë! Roje, arrestojeni Katallanin dhe vajzën që është me të!ELENA (duke u kapur pas vëllait):

— Vëlla, kam frikë! Ky është i njëjti pushtet që më ka bërë të vuaj kur isha jetime. Mos më lër përsëri vetëm!

KATALLANI (me zë të fuqishëm):

— Mos ki frikë, Elena! Këtë herë nuk je vetëm. Ke vëllanë pranë vetes!

Ushtarët afrohen dhe rrethojnë Katallanin. Ai shtrëngon grushtat. Sytë i skuqen nga zemërimi.

MBRETI:

— Kapeni! Dua ta shoh këtë gjigant në burg!

Katallani ngre kokën drejt qiellit. Nga goja i shpërthejnë flakë të mëdha, të cilat ndriçojnë gjithë sheshin. Ushtarët tremben dhe largohen.

KATALLANI:

— Mjaft! Për shumë kohë i keni mbajtur këta njerëz nën zgjedhë. Keni burgosur të pafajshmit, keni ndarë familje dhe keni shkatërruar jetë. Unë nuk do të lejoj që kjo të vazhdojë!

MBRETI SPANJOLL:

— Jo! Ti nuk mund të më mundësh mua! Unë jam mbret!

KATALLANI:

— Asnjë mbret nuk është më i madh se liria e një populli!

Katallani lëshon një flakë të fuqishme drejt fronit të mbretit. Froni merr flakë, kurora e artë bie në tokë dhe mbreti rrëzohet. Në rrëmujën e betejës, mbreti humbet jetën. Ushtria e tij dorëzohet dhe armët bien në tokë.

Dëgjohen kambanat e fshatit. Banorët dalin nga shtëpitë dhe fillojnë të thërrasin:

— Liri! Liri! Rroftë Katalonja!

KATALONJA FITON LIRINË

ELENA (duke përqafuar Katallanin):

— Vëllai im! Ti nuk më shpëtove vetëm mua. Shpëtove një popull të tërë!

KATALLANI:

— Elena, liria nuk është dhuratë e një mbreti dhe as e një gjiganti. Liria u takon njerëzve që e kërkojnë dhe që nuk pranojnë të jetojnë më në frikë.

LEPURUSHI (duke kërcyer mbi një gur):

— Urraaa! Mbaroi mbreti i keq! Tani mund të vrapoj nëpër pyll pa pasur frikë se do të më arrestojnë!

DHELPRA KAFE:— Unë e dija që Katallani ishte i fuqishëm, por nuk e dija se do të bëhej çlirimtari i gjithë Katalonjës!

ARIU:

— Sot është ditë e madhe. Sot njerëzit do të kujtojnë se asnjë pushtet nuk mund ta mbajë një popull përgjithmonë në robëri.

DHURATA E KATALLANIT

Katallani del në mes të sheshit. Ngre të dyja duart drejt qiellit dhe mbyll sytë. Papritur, toka fillon të dridhet. Nga pas kodrave shfaqet një mal i madh me ar dhe flori që shkëlqen nën rrezet e diellit.

Banorët mbeten të mahnitur.

LEPURUSHI:

— Ooo! Çfarë është kjo? Një mal i tërë me flori! Katallan, mos vallë po na bën shaka?

KATALLANI (duke qeshur):

— Jo, miku im i vogël! Unë kam fuqinë të prodhoj ar. Ky është dhurimi im për popullin e Katalonjës. Dua që të rindërtoni shtëpitë, shkollat, rrugët dhe qytetet tuaja. Askush të mos mbetet i varfër dhe asnjë fëmijë të mos rritet jetim nga padrejtësia.

ELENA:

— Vëlla, ky është një thesar i madh. Por dhurata më e bukur që u dhe këtyre njerëzve është liria.

KATALLANI— Ashtu është, motra ime. Ari mund të blihet dhe të humbet, por liria dhe dashuria nuk kanë çmim.

Banorët e Katalonjës afrohen dhe ngrenë flamujt e tyre.

BANORËT:

— RROFTË KATALLANI! RROFTË ELENA! RROFTË KATALONJA E LIRË!

DHELPRA KAFE:

— Tani dua të them diçka: Katallan, ti na premtove edhe florinj për ndihmën tonë!

LEPURUSHI:

— Ha-ha-ha! Moj Dhelpër, ti nuk harron kurrë florinjtë!

Të gjithë shpërthejnë në të qeshura.

Katallani merr Elenën për dore dhe ngre medaljonin e bashkuar me tetë cepa drejt qiellit.

KATALLANI:

— Sot u bashkuan dy gjysmat e një medaljoni, dy zemra të ndara dhe një popull që kërkonte lirinë. Kjo është fitorja jonë e vërtetë!

FUND I SKENËS – FITORJA E LIRISË

Dëgjohet muzikë festive katalanase. Në skenë zhvillohet një valle e madhe popullore. Elena kërcen pranë vëllait të saj, ndërsa Lepurushi dhe Dhelpra Kafe bëjnë shaka me njëri-tjetrin. Perdet mbyllen ngadalë.

Flamur bucpapaj nentor 2026

::::